

a v odst. 1 vypočítava ako príklad jednotlivé zamestnania, povinnému poisteniu podliehajúce.

Podľa zistenia nižších súdov záležalo zamestnanie žalobníka od 1. mája 1926 v tom, že ráno sbieral u zákazníkov objednávky a inkasoval peniaze za dodané pivo, a keď bol s tým hotový, vydával v skladišti kočišom pivo a limonádu, prijímal od nich vrátené prázdne nádoby, viedol dozor nad robotníkmi v skladišti a sám výnimečne pracoval. Práce tieto sú práce vyššie, duševné a dozorné, ktoré podliehaly penzijnému poisteniu tak podľa zákona č. 89/1920 Sb. z. a n., ako aj podľa nariadenia č. 16/1923 Sb. z. a n.

Výmerom Úradovne všeobecného penzijného ústavu v Bratislave zo dňa 8. júla 1935 bol zamietnutý nárok žalobníka na invalidný dôchodok s odôvodnením, že žalobník nedosiahol ani so započítaním doby poistejnej podľa zákona č. 221/1924 Sb. z. a n. čakacej doby 60 príspevkových mesiacov. K preskúmaniu správnosti tohoto výmeru nie je riadny súd podľa §§ 133 a 134 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. príslušný. Je preto bezpodstatná námietka žalovanej, že je žaloba predčasná.

Čís. 14925.

Trpěl-li hospodář, aby 10letý hoch jel s koňským potahem, zavinil tím úraz, jež utrpěl hoch při jízdě.

(Rozh. ze dne 5. února 1936, Rv I 96/34.)

Žalobce přednesl, že žalovaný dovolil, aby 10letý syn žalobcův vylezl si na jeho vůz a jel s ním. Na poli pak nechal žalovaný jeho syna popojížděti, ba volal i za ním »popojed!«. Při zpáteční cestě řídil žalovaný první povoz, kdežto chlapec jel s povozem druhým řídě koně. Během cesty postavili se žalovaný i chlapec na oj ve předu vozu a opřeli se zády o přednice vozu. Před usedlostí žalovaného spadl chlapec pod vůz a byl koly přejet a smrtelně zraněn. Žalobou domáhá se žalobce náhrady nákladů lékařského ošetření a pohřbu. **P r v ý s o u d** žalobu zamítl. **O d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalovaný, jako pořádku dbalý a opatrný hospodář — tak jest mu při správě jeho statku uloženo § 1297 obč. zák., — neměl vůbec trpěti, aby 10letý Josef Š. ke koňům přicházel a zejména s nimi jezdil a to ani příležitostně. Trpěl-li to žalovaný, logicky dá se z toho usouditi, že odvaha a samostatnost Josefa Š-a při zacházení s koňmi žalovaného vzrůstala — dle zjištění odvážil se jeti s povozem stoje vpředu vozu na oji — a že nebyl by si ani dovolil samostatně řídit koňský potah, při kterém k smrtelnému úrazu přišel, kdyby byl žalovaný zakázal mu jakékoliv obsluhování jeho koní. Toto opomenutí žalovaného jest tedy jed-

nou z příčin, které zavinily smrtelný úraz Josefa Š-a a jest tedy dána příčinná souvislost mezi jednáním, resp. opomenutím žalovaného a smrtí chlapce Josefa Š-a. Nějakého obecného zmocnění Josefa Š-a k jízdám žalovaným není třeba, aby bylo lze u žalovaného spatřovati zavinění.

Čís. 14926.

I třetí může žalovati o určení práva nebo právního poměru, má-li na jeho bezodkladném zjištění právní zájem.

Právní zájem musí vyžadovati určení práva nebo právního poměru právě proti žalovanému.

Žaloba na určení práva nebo právního poměru jest přípustna pouze, může-li toto určení nabytí materiální právní moci mezi stranami sporu.

(Rozh. ze dne 5. února 1936, Rv I 468/34.)

Žalobci přednesli, že jsou členy představenstva, anebo členy dozorčí rady družstva »S.«, zapsaného společenstva s r. o. a že byli řádně zvoleni na řádných valných hromadách dne 3. února 1931 a 13. února 1932.

Žalovaní byli dle jejich tvrzení zvoleni 8. ledna 1933 na valné hromadě zmatečným způsobem svolané a konané do dozorčí rady a do představenstva uvedeného družstva. Žalobou domáhají se zjištění, že žalovaní nejsou oprávněni konati funkce ze zvolení jim vyplývající a za družstvo jednati. **N i ž š í s o u d y** zamítly žalobu, **o d v o l a c í s o u d** z těchto **d ů v o d ů**: Žaloba, o níž jde, jest zápornou žalobou určovací podle § 228 c. ř. s. a má za předmět určení, že žalovaným nepřísluší práva spojená se členstvím v představenstvu a v dozorčí radě družstva »S.«. Nelze ovšem upříti, že předmětem žaloby určovací nemusí býti určení práva nebo právního poměru právě mezi spornými stranami a že předmět žaloby té může tvořiti i určení práva nebo právního poměru mezi osobami třetími, než ani v tom případě nelze upustiti od požadavku nutkavého právního zájmu žalobců na brzkém určení, který zákon pro žaloby určovací na prvním místě stanoví. Tento právní zájem však žalobcům schází, neboť, i kdyby bylo žalobě jejich vyhověno, nemělo by rozhodnutí to pro ně žádné ceny. Rozhodnutí to by mohlo nabytí pro žalobce význam jen tehdy, kdyby mohlo dopadnouti nepříznivě i proti družstvu »S.«, proti němuž by se jedině mohli žalobci domáhati nápravy. To však není možno, poněvadž uvedené družstvo žalováno není. Nelze proto mluvit o tom, že mají žalobci právní zájem na určení právního poměru, o který v tomto sporu jde, a jmenovitě ne o tom, že by zájem ten byl tak naléhavý, aby odůvodňoval rozhodnutí, jehož se v tomto sporu domáhají a soud procesní proto nepochybil, pakliže zcela bezúčelnou a zbytečnou žalobu zamítl. Poukazují-li žalobci k tomu, že podali žalobu proti žalovaným nikoli snad jako prostí členové družstva »S.«, nýbrž jako dosud oprávnění činovníci, nemůže to na věci ničeho změnit, poněvadž žalují za své osoby a nikoli za jmenované družstvo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.